

DE ONDERZOEKSCOMMISSIE NAAR DE AANWASSEN
IN DE VERDRONKEN WAARD (1521-1523)

‘Nijet dan water ende wolcken’

Valentine Wikaart
Hildo van Engen
Karel Leenders
Chris de Bont
Piet Martens
Jes Zonneveld
Hans Werther

‘Nijet dan water ende wolcken’

De onderzoekscmissie naar de aanwassen in de Verdrongen Waard (1521-1523)

De Sint-Elisabethsvloeden van de jaren twintig van de vijftiende eeuw zetten een groot gedeelte van de Grote Waard onder water.

Door bedijkingen kon de oostelijke helft van dit gebied vanaf 1461 weer in gebruik worden genomen, maar het westelijk deel bleef nog lang een binnensee, die zich uitstreckte tussen Geertruidenberg en Dordrecht. Sedimentatie zorgde er voor dat toch ook hier langzaam maar zeker stukken grond benut konden worden: de zogeheten aanwassen of ruigten.

Omdat de bezitsverhoudingen in veel gevallen onduidelijk waren, leidde dit vooral in de zestiende eeuw tot de nodige problemen, die de landsheer er uiteindelijk toe brachten een speciale onderzoekscmissie in het leven te roepen. Deze commissie, bestaande uit hoge ambtenaren, bezocht de Verdrongen Waard in de jaren 1521-1523 om de gebruikers van de aanwassen en andere inwoners te ondervragen.

De schriftelijke verslaglegging van deze meer dan 240 ondervragingen is bewaard gebleven in een handschrift dat zich bevindt in het archief van de grafelijke rekenkamer in het Nationaal Archief te Den Haag. Hoewel deze onderzoeksverslagen een schat aan informatie bieden over de Verdrongen Waard in de late middeleeuwen, zijn ze door historici nog nauwelijks gebruikt. Deze publicatie wil daar verandering in brengen door een editie van de integrale tekst van het Haagse handschrift, waarvan de inhoud in enkele artikelen in een ruimere context wordt geplaatst.

Naast historische kaarten en overzichten bevat dit rijk geillustreerde boek vele recente opnamen van de Biesbosch van de hand van de bekende fotograaf Hans Werther.

U kunt dit boek bestellen door de achterzijde in te vullen en op te sturen aan het de uitgever.

De Stichting Zuidelijk Historisch Contact (ZHC) geeft al meer dan 50 jaar boeken uit over de geschiedenis van Noord-Brabant. Sinds haar oprichting zijn ruim 155 Bijdragen tot de geschiedenis van het Zuiden van Nederland verschenen, waarin een breed scala aan onderwerpen wordt belicht. Behalve sociaal-economische studies beoogt ZHC ook studies uit te geven op het terrein van cultuurgeschiedenis, kunst- en literatuurgeschiedenis, monumenten en bouwkunst, politieke en kerkgeschiedenis, volkskunde, landschapsgeschiedenis en archeologie. Onze uitgaven zijn ieder afzonderlijk verkrijgbaar, maar het is ook mogelijk een abonnement te nemen.

Ieder jaar verschijnen drie boeken, in een aantrekkelijke lay-out, met veel ruimte voor illustraties. Een fraai vormgegeven omslag siert elk deel. In taalgebruik en stijl richt ZHC zich nadrukkelijk op een brede groep van historisch geïnteresseerde lezers, zonder afbreuk te doen aan het wetenschappelijk gehalte.

De redactie staat onder leiding van prof. dr. A.J.A. Bijsterveld, hoogleraar aan de Universiteit van Tilburg, bijgestaan door een redactieraad waarin tien Nederlandse en Vlaamse hoogleraren uit verschillende historische vakgebieden zitting hebben.

BON :

Zuidelijk
Historisch
Contact

Ondergetekende,

naam

adres

plaats

tel.

e-mail

Ontvangt graag het boek 'Nijet dan water ende wolcken'

De onderzoekscommissie naar de aanwassen in de Verdrongen Waard (1521-1523)
prijs € 39,50.

Meldt zich aan als abonnee voor € 65,- per jaar.

U krijgt dan 3 boeken franco thuis gestuurd.

Handtekening..... datum.....